

LETTEREN

HUIS

Inspiratie *OVERAL!*

Workshop voor
derde graad secundair

Info voor leerkrachten

Het Letterenhuis

Het Letterenhuis bewaart, verzamelt en ontsluit de archieven van schrijvers en dichters, literaire tijdschriften en uitgevers. Van 1800 tot nu. Samen vertellen ze de geschiedenis van de Vlaamse literatuur. De ideale plek om je te laten inspireren en zelf creatief — én educatief — aan de slag te gaan!

Inspiratie overal

De workshop *Inspiratie overal!* moedigt jongeren uit de derde graad secundair aan om hun eigen literaire en creatieve talenten te ontdekken. Een bezoek aan het Letterenhuis laat zien dat de kleinste notities en de meest alledaagse indrukken kunnen leiden tot prachtig creatief werk. De leerlingen maken aan de hand van verschillende werkvormen kennis met auteurs van nu en vroeger, en ontdekken hoe zij zich hebben laten inspireren door gewone dingen en gebeurtenissen. Daarna gaan de jongeren zelf aan de slag. In de week voor de workshop krijgen ze een persoonlijk notitieboekje met eenvoudige schrijfopdrachten. Citaten en vragen van schrijvers helpen de leerlingen naar de wereld te kijken, inspiratie te vinden en die te verzamelen. Die notities vormen de start van hun *Inspiratie overal!*-avontuur. Met hun verzamelde indrukken gaan ze tijdens het tweede deel van de workshop aan de slag om een eigen literaire of artistieke creatie te maken.

Hoe verloopt de workshop?

Voor het bezoek aan het Letterenhuis: het notitieboekje

De klassen krijgen voorafgaand aan het bezoek voor elke leerling een notitieboekje toegestuurd. De vragen en citaten in dit schriftje laten de leerlingen zien hoe schrijvers naar de wereld (kunnen) kijken en hoe ze hun verbeelding daarvoor gebruiken. Deze opdrachten zijn eenvoudig en snel uit te voeren. De leerlingen gebruiken de indrukken die ze hebben verzameld tijdens de workshop als vertrekpunt voor een eigen literaire of artistieke creatie. Op die manier ontdekken ze dat ook hun eigen creatie kan beginnen met een woord, zin of een uitspraak die ze terloops hebben opgevangen.

De leerlingen vullen het notitieboekje best een week voor het bezoek in. Het notitieboekje dient meegenomen te worden naar de workshop.

In het Letterenhuis (workshop)

Duur: 2 uur

Capaciteit: max. 20 leerlingen

Het bezoek valt uiteen in twee delen. In het eerste deel worden de leerlingen geprikkeld door de archieven die we in het Letterenhuis bewaren. Ze zien hoe schrijvers vaak vanuit een eenvoudige indruk uit het dagelijkse leven en vanuit flarden in notitieboekjes tot hun werk komen.

Voorbeelden van hedendaagse en vroegere schrijvers worden via verschillende werkvormen aangereikt. Ze spelen onder andere een spel waarin de auteurs en hun creaties aan de juiste inspiratiebronnen gekoppeld moeten worden. Nadien brengen we een kort bezoek aan het depot, op zoek naar nog meer inspirerende verhalen. De leerlingen maken onder andere kennis met het werk van Paul van Ostaijen, Jaouad Alloul en Maravilha Munto.

In het tweede deel gaan de leerlingen aan de slag aan de hand van hun notitieboekje. Hun notities vormen de basis van hun eigen creatieve proces. Het eindresultaat is een literaire of artistieke creatie.

Voor wie?

De workshop *Inspiratie overal!* is geschikt voor de derde graad secundair (arbeidsmarkt, dubbele finaliteit en doorstroomfinaliteit) en sluit aan bij verschillende eindtermen/sleutelcompetenties (zie sleutelcompetenties).

Als vervolg op de workshop kan er achteraf op school een les worden besteed aan een van de belichte aspecten. Zo kan er een link worden gelegd naar Paul van Ostaijen en de moderne dichtkunst (het dadaïsme en collagekunst) of de Eerste Wereldoorlog.

Welke didactische doelstellingen worden bereikt?

- De leerlingen zien het maatschappelijk nut in van een (literair) archief.
- De leerlingen leren dat het bewaren van het verleden nuttig en zelfs noodzakelijk is voor het heden en de toekomst. Heden, verleden en toekomst vormen één geheel.
- De leerlingen maken kennis met schrijvers, literatuur en de wereld van kunstenaars.
- De leerlingen leren kritisch omgaan met oorspronkelijke bronnen.
- De leerlingen kunnen zelfstandig een esthetisch object creëren. Ze doorlopen een artistiek-creatief proces vanuit verbeelding.

Sleutelcompetenties (derde graad secundair onderwijs)

- S2: Nederlands
- S8: Historisch bewustzijn
- S14: Zelfbewustzijn en zelfexpressie, zelfsturing en wendbaarheid
- S16 Cultureel bewustzijn en culturele expressie

Waarom deze workshop?

Bij literatuureducatie krijgt de leerling al snel de rol van passieve consument toegekend. In deze workshop willen we laten zien dat literatuureducatie meer is. Literair erfgoed kan aanzetten tot inspiratie, verbeelding, creatie en plezier. Door de unieke aard van de collectie beschikt het Letterenhuis over de mogelijkheid om de leerling op een andere manier naar boeken en literatuur te laten kijken dan als gebruiker. Binnen dit educatieve traject wordt de collectie gebruikt om de leerling te inspireren en de literaire betrokkenheid te vergroten. We presenteren het boek als eindproduct van een creatief proces. We laten zien hoe auteurs te werk gaan en vanuit welke inspiratie hun werk ontstaat. Zo moedigen we de leerlingen aan om zelf een creatief proces te doorlopen.

Het educatieve traject wakkert de verbeelding van de leerlingen aan en stimuleert ze om zelf aan de slag te gaan. Net als bij een 'echte' schrijver begint dit proces met een woord of zin, met een uitspraak die ergens wordt opgevangen en die inspireert. Om de leerlingen te helpen, sturen we ze op pad met een notitieboekje vol opdrachten. De leerling gaat daardoor op een andere manier naar de omgeving kijken en laat de fantasie de vrije loop! Met de

eigen indrukken uit het notitieboekje gaat de leerling tijdens de workshop zelf aan de slag.

Het notitieboekje legt ook de link naar de collectie van het Letterenhuis: het is immers een goed middel om vluchtige indrukken te bewaren — en dus als het ware een miniarchief. Het Letterenhuis bewaart documenten die binnen het creatieve proces van het schrijven belangrijk zijn, zoals notitieboekjes, briefwisselingen, aantekeningen van schrijvers. Het eigen schriftje is dus een ideaal hulpmiddel om met het Letterenhuis kennis te maken.

Meer info?

Stuur een mail naar liessa.huyskens@antwerpen.be